

ČEHI TRDNO PRİČAKUJEJO SVOJO SVOBODO

V BLIŽNJI BODOČNOSTI SI BODO ČEHI PRIBORILI NOVO SVOBODO

Čehi vstrajno delujejo doma in v inozemstvu za osvoboditev. — Češki narod potrpežljivo čaka na dan vstajenja. — Pasivni odpor.

LONDON, Anglija, 20. julija. — Nad Čehoslovaško danes visi pajčolan. Tuji svet bere o koncentracijah vojaštva tu in tam na Čehoslovaškem, okoli Bratislave ob Donavi, pri Moravski Ostravi na poljski meji in o utrjevanju meje proti Poljski. Iz nemških uradnih virov prihajajo poročila o obmejnih spopadih. Druga poročila zopet naznanjajo reprisalije nemške tajne policije Gestapo, da zaplenjuje živež, nalaga globe, zapira češke voditelje in talce.

Z ozirom na vse to se češki izseljenci vprašujejo: "Kdaj naj gremo nazaj?" in vsaka skupina novih beguncev pravi: "Ne več dolgo."

Toda voditelji doma in izven dežele se pripravljajo na dolg in ljut pasivni odpor. Čehi kažejo isto odločnost in žilavost, kot so jo pokazali Masaryk in njegovi tovariši pod avstrijsko vlado, dokler niso dosegli svobode leta 1918.

Nek češki voditelj navaja zelo značilen slučaj reakcije, ko je nacijska vlada zahtevala, da Čehi vstanove stranko narodnega sodelovanja. "Nemci so s tako stranko upali doseči, da se bo od uporne mase češk. naroda ločila skupina, s katero bi mogli naciji delovati. Čehi pa so reagirali s tem, da so se kazali nevedne in kot da nemškega povelja niso razumeli ter so dosegli da je bila vstanovljena stranka 94 odstotkov Čehov, toda ta stranka ni taka, kot so jo Nemci želeli, temveč nekaj popolnoma nasprotnega, namreč stranka, ki se je zaratila proti Gestapu.

Znano je, da je bilo v raznih krajih Češke umorjenih najmanj šest Nemcev, toda Gestapo o tem molči. Tajna policija je sicer aretirala več osumljenih Čehov, toda pravega med njimi ni mogla najti.

Kakšno reakcijo pa more pričakovati svet od devet milijonov Čehov? Pravzaprav bi morali govoriti o dvanajstih milijonih in dodati Slovake, ki so proti Nemcem. Slovaki, katere so madžarski baroni zatirali skozi več stoletij, niso obdržali toliko življenske šile in narodne zavednosti, kot njihovi bratje Čehi. Slovaki so pod madžarsko vlado bili tudi po veliki večini nepismeni; mlajši rod pa je ta nedostatek popravil, kajti Čehi so v 20 letih svoje republike na Slovaškem zgradili mnogo šol. V tem času so Čehi pri Slovakih skušali zbuditi narodno zavednost, kar pa se jim je le deloma posrečilo, kajti pater Hlinka je vedno raval proti osrednji vladi v Pragi in je imel večino slovaškega naroda za seboj. Vsled tega Čehi od Slovakov v svojem boju za svobodo ne morejo pričakovati izdatne moči. Zanašati se morajo na svojo lastno pest.

Pri vsej svoji politični zmožnosti pa so Slovaki odločno proti nacijem.

Čehi so v dvajsetih letih pokazali veliko državniško spretnost, kajti vlada čehoslovaške republike je bila vzorna in najbolj demokratska. Čehi so se tudi pred vstanovitvijo svoje republike neprestano borili proti avstrijski vladi in so v obili meri pokazali svoje junaštvo v svetovni vojni. Češki narod je skozi stoletja pokazal, da je združen, discipliniran, delaven in podjeten ter miroljuben, toda postane rjoveč lev, kadar so kratene njegove pravice.

Toda češki voditelji, bodisi doma, ali v inozemstvu, nikakor ne skušajo tajno podžgati češkega naroda k vstaji. Voditelji celo delujejo v nasprotni smeri, ko narod zadržujejo pred predčastno vstajo.

Tujcem sovražna predloga sprejeta

PREDVSEM JE NAPERJENA PROTI RADIKALNIM ELEMENTOM

WASHINGTON, D. C., 30. julija. — Poslanska zbornica je včeraj sprejela že peto predlogo naperjeno proti tujcem. Sprejeta je bila brez vsakega najmanjšega ugovora. Predložil jo je demokrat Smith iz Virginije.

ČASNIKARJI PRI PRESEDNIKU

Nekateri kongresniki zelo zamerijo Johnu L. Lewisu, ker je tako ostro napadel podpredsednika.

WASHINGTON, D. C., 30. julija. — Predsednik Roosevelt noče in noče ničesar izdati o svoji politični bodočnosti.

Casnikarji so ga kar odkrito vprašali, če more povedati, kdaj naj narod pričakuje kakšne njegove izjave o tretjem terminu.

— No, o tem pa ne morem ničesar povedati, — je navidez osorno odvrnil, takoj nato se je pa nasmehnil rekoč, da ne more govoriti o nečem, česar še sam ne ve.

Predsednik ni hotel komentirati spora med delavskim voditeljem Johnom L. Lewisom in podpredsednikom Garnerjem.

Nekateri senatorji in kongresniki se zelo jeze na Lewisa, češ, da je proti Garnerju preostro nastopil.

Miss Norton, ki predseduje zborničnemu delavskemu odboru, je mnenja, da je šel Lewis predaleč. Doslej se ni še nihče oglašil, ki bi javno pritrdil Lewisu.

KONJ MU JE VEČ KAKOR ŽENA

WORCESTER, Mass., 28. julija. — Mrs. Joseph J. Brackett je tožila svojega moža za ločitev zakona. Sodniku je povedala naslednjo značilno zgodbo: — Z možem imava farmo v Skaneteales, N. Y. Pred štirimi leti sem zbolela in so me odpeljali v bolnišnico. Skoro istočasno je zbolel tudi naš konj. Ali mislite, da me je mož kdaj obiskal? Niti enkrat ne. Vse noči in dneve je preživel v hlevu pri bolnem konju. Sodnik je zakon ločil in od-

in ga hočejo obdržati v edinstvu, da se dvigne v masi, kadar pride čas, da more uspešno udariti na sovražnika in si bo zopet gotovo priboril svobodo.

Ako je češki narod skozi tisoč let pod avstrijskim jarmom obdržal svojo kulturo in svoj jezik, tedaj mora biti svet uverjen, da bo tudi v bližnji bodočnosti strl nemške verige in bo zopet vstal kot svoboden narod v svoji lastni republiki.

HRVATSKI LIST PROTI STOJADINOVIČU

"Hrvatski Dnevnik" napada Stojadinoviča zaradi lista "Vreme." — Vlada je imela delnice pri listu.

ZAGREB, Jugoslavija, 30. julija. — Vladno zaplembo Stojadinovičega lista "Vreme" pojasnjuje list "Hrvatski Dnevnik", ki je glasilo dr. Vladimira Mačka, in ki prinaša težke obdolžitve proti bivšemu predsedniku vlade Milanu Stojadinoviču.

"Hrvatski Dnevnik" med drugim pravi:

"Dobro poučenim krogom je bilo znano, da je imela jugoslovska država mnogo delnic pri listu "Vreme." Ko je bil Stojadinovič predsednik vlade, so mu bile te delnice na razpolago, toda ne na njegovo ime, temveč na ime države.

"Navzlic temu pa so bile delnice, ki so bile last države, proti postavil razveljavljene in izdane so bile nove delnice v škodo države.

"Ako je prišla družba "Vreme" v kake težkoče, bi bilo treba njene finančne zadeve izboljšati s postavnimi sredstvi in ne z uničenjem delnic starih delničarjev v prid novim delničarjem. Ta transakcija je takega značaja, da pride v področje sodišča."

Od svoje vstanovitve je bil list "Vreme" poluradno glasilo vlade pod Stojadinovičevom vlado. Ko je Stojadinovič padel, je postal "Vreme" glasilo opozicije in osebno glasilo Milana Stojadinoviča.

Značilno in velike važnosti je, da je cenzor dovolil, da je "Hrvatski Dnevnik" pojasnil ves položaj lista "Vreme". To je dokaz, da se hrvatsko-srbska pogajanja bližajo ugodnemu koncu.

BEOGRAD, Jugoslavija, 30. julija. — Predsednik vlade Dragiša Cvetković in dr. Vladimir Maček sta se v četrtek zopet sestala na Mačkovem posestvu v Kupincu, kjer bo na zborovanju kmetov dr. Maček podal svojo izjavo in pojasnilo.

STAR PANJ

SAN RAPHAEL, Cal., 27. julija. — 53 letni vpkomeni mornariški kapitan James H. Willey je vložil tožbo proti 84 letnemu dentistu dr. Byronu W. Haynesu, češ, da mu je izneveril ženo. Ko je bil Willey po opravih v Washingtonu, je Haynes tako dolgo navorjaval njegovo ženo, da je zapustila njegov dom in se ločila od njega. Willey se je poročil leta 1933.

NOVO ČIŠČENJE V SOVJ. RUSIJI

80 visokih častnikov in diplomatskih uradnikov je bilo odstavljeno. — Med njimi je tudi poveljnik sibirske armade.

MOSKVA, Rusija, 28. julija. — General Grigori Štera je bil odstavljen kot vrhovni poveljnik Prve posebne armade rdeče zastave na Daljnem iztoku in je zavzel njegovo mesto general Popov.

Za odslovlitev generala Šterna, ki je sledil odstavljenemu maršalu Vasiliju Bluecherju, se je izvedelo, ko je uradni list objavil imena 79 moških, ki so zavzemali visoka mesta v armadi ali pa v diplomatski službi in katerim so bila odvzeta odlikovanja.

Med odslovljenimi je več častnikov sibirske rdeče armade. Ako je v Rusiji naznanjeno, da je bil kdo odstavljen, pomeni toliko kot da je bil tudi aretiran. V naznanilu pa ni bilo povedano, zakaj so bili odstavljeni.

Med odstavljenimi je tudi V. K. Tajrov, ki je bil poslanik pri mongolski narodni republiki in ki je za svoje odlično diplomatsko delovanje prejel leta 1937 Ljeningov red, ki je najvišje odlikovanje v Rusiji. Odlikovanje je bilo tudi vzeto poveljniku sibirske zračne sile Lapinu, ki je bil nekoč prvi za maršalom Bluecherjem, vrhovnim poveljnikom sibirske armade.

Drugi odstavljeni častniki so: divizijski poveljnik Sergejev; Ševčenko, načelnik politične vlade v uralskem vojaškem okrožju; podadmiral Paul Oras, bivši mornariški atašej v Washingtonu, Rappaport, bivši politični komisar Frunze; jeve mornariške akademije; Sergej Sudin, bivši trgovski podkomisar; Batis, poveljnik podmornice in vodja komunistične mladine v Harabovsku Ovčinkov.

Podrobnosti o teh degradacijah niso bile naznanjene. Odredba samo pravi, da so jim bila vzeta odlikovanja, ker jih niso vredni nositi.

General Štern je poveljeval enemu delu sibirske armade, odkar je bil odstavljen in je izginil s pozorišča maršal Vasilij Bluecher lanske poletje.

Tedaj je bilo poveljstvo sibirske armade razdeljeno na dvoje in je Prvi posebni armadi rdeče zastave poveljeval general Štern, Drugi posebni armadi rdeče zastave pa general Kornijev.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJSI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

FORD ZAUPA V BODOČNOST

Znani industrijalec je dopolnil včeraj 76. leto svoje starosti. — Sedanja svet je po njegovem mnenju preveč nestrpen.

DEARBORN, Mich., 30. julija. — Znani industrijalec Henry Ford je bil danes star 76 let.

Casnikarjem je dejal, da se obeta Ameriki lepša bodočnost ter dostavil: — Vesel sem, da sem tukaj in želim še dolgo tukaj ostati, ker sem radoveden, kaj vse se bo še zgodilo.

— Biznis se bo izboljšal. Ne rečem, da se bo izboljšal ta teden ali prihodnji teden, toda v enem ali dveh letih prav gotovo. Par mesecev bo vzelo za začetek.

— Depresijo imamo. Seveda je imamo. Glavni vzrok depresije je pa naša nestrpnost. — Izplačalo bi se pomisliti, kje smo mi začeli. Začeli smo pri zemlji.

Pred petdesetimi leti je vsak človek začel z zemljo, zdaj pa skušajo začeti, sedeč na tapetiranih stoli.

Na vprašanje, če bo izbruhnila nova svetovna vojna, je odvrnil Ford: — Po mojem mnenju se je zadnja svetovna vojna končala leta 1918.

— Kako boste praznovali svoj rojstni dan?

— Ko je človek star 76 let, se vsega praznovanja naveliča, — je odvrnil Ford.

PRVI SNEG V 140 LETIH

AUKLAND, Nova Zelandija, 28. julija. — Prvič v 140 letih je včeraj na Novi Zelandiji snežilo. Farmerji so izgubili veliko ovac. Nekatero ceste so bile tako zasnežene, da je bil po njih promet nemogoč.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO
CIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CRNA ZBIERKA
50c

Vsoto lahko pošljete v manjsh po 2 ostrona po 3 ostrona.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saknc, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

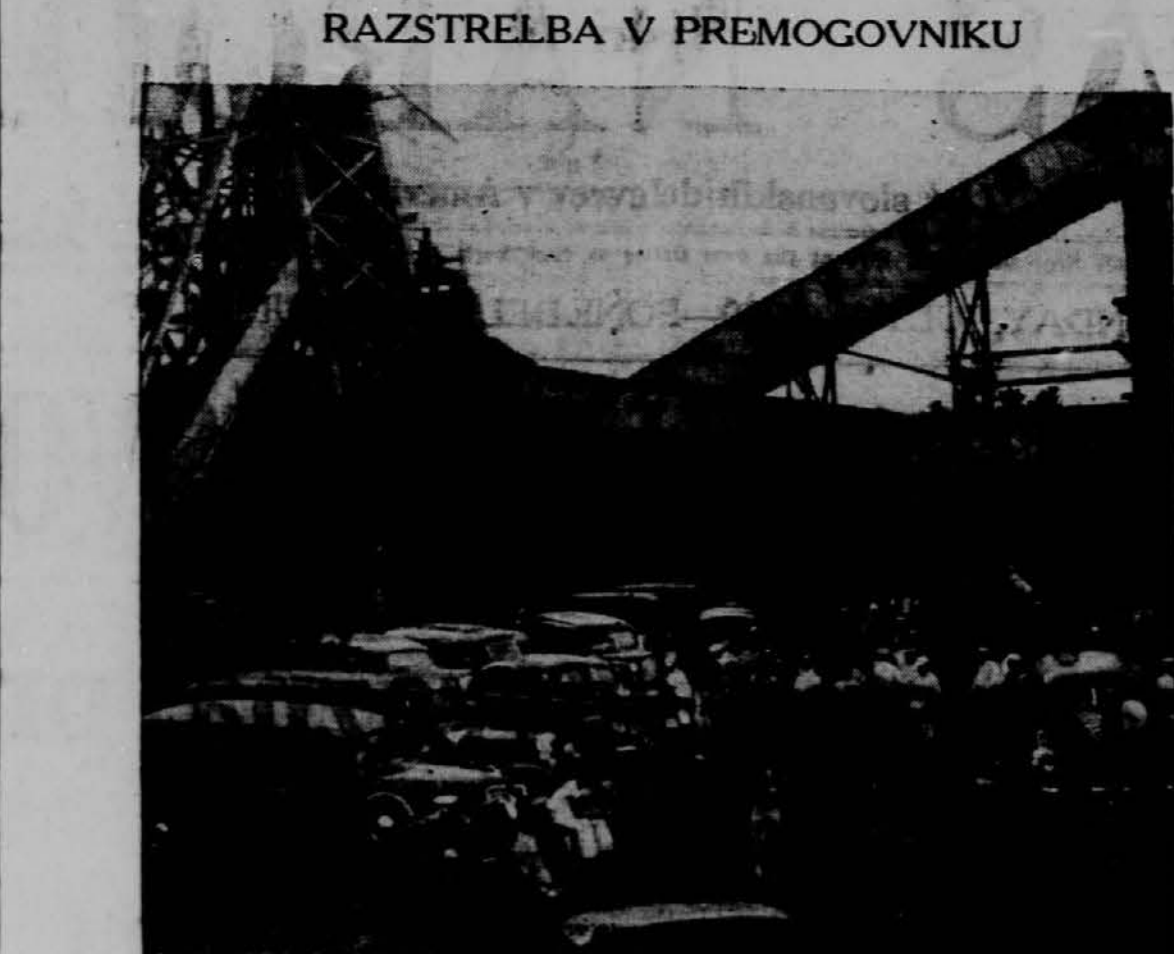
Advertisement or Agreement

For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 4-1343

Prizor pred vhomom v premog ovnik Duvin Coal družbe v P rovidence, Ky., po veliki razstrelbi, pri katerih je bilo ubitih 28 premogorjarjev.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Ustanovnik moderne kokošereje. — Ko je leta 1886 dospel na vseučilišče Cornell J. Rice, krepak farmerski fant, hotel si ugaziti željo po znanosti, je dognal, da nekaj pogrešajo visoki učni zavodi. Po univerzah so namreč bile zastopane vse veje kmetijstva s svojimi učenimi tečaji in raziskovalnimi laboratoriji za povzdigo in izboljšanje posamezne panoge.

Tako so imeli odlelke za govedorejo, mlekarstvo, prašičerejo, konjerejo (ovčerejo in še druge, le o kokošarstvu ni bilo ne duha ne sluha, dasiravno so jajca tako važna človeška hrana, prva za mlekarstveni izdelki. Kokošereja je bila še vedno na isti stopnji, kot stoletja nazaj.

Ko je Jimmy prosil šolskega ravnatelja za dovoljenje, da bi smel rediti kokoši v poskusne namene na prostorih zavoda, profesor ni bil nič kaj navdušen za to novotarijo, vendar mu je slednjič dopustil, da lahko stvar prične v nekem kotu barake, ampak seveda na svoje stroške.

Leta 1903 je bil poklican nazaj v ta zavod, da bi pomagal ustanoviti tozadevni departament, ki pa je imel zelo skromen začetek. Bila sta samo Rice, kot profesor in en pomočnik v kokošnjaku. A leta 1934, ko je stopil v pokoj, sta bili 2 veliki moderni poslopji z laboratorijem, 32 pomočnikov in 5 profesorjev. Zraven tega pa so bili perutninski departament še v 10. drugih vseučiliščih po raznih krajih Unije z nastavljenimi profesorji, ki so bili nekoč njegovi učenci.

On je iznašel takozvani 'nest trap', potom katerega se dožene, katere kure so najboljšo jajčarice, da se potem njih jajca določijo za valjenje piščancev. On je izumitelj modernih 'incubatorjev', katerih eden zvali 500 piščancev hkratu, do čim jih koklja komaj en duet. On je dognal, kakšna hrana je najizdatnejša za kokoši, in to je zelo važno, kajti leta 1900 je kura povprečno dala na leto 70 jajc, danes že 200; pa tudi 300 ni nič nenavadnega, in celo 360 je bil rekord.

Vse to in pa mass production je vzrok, da so jajca dandanes razmeroma po ceni, drugače bi to bila razkošna jed, ki si je ne bi mogli revni sloji pogosto privoščiti.

Svetovna razstava v Clevelandu. — Naši slovenski metropoli ni treba zavidati New Yorku ali San Franciscu radi svetovne razstave, ker tudi to mesto bo imelo nekaj slinčnega. Od 28. julija pa do 7. avgusta se bo vršila na prostorih Great Lake Exposition svetovna razstava kokoši in VII. mednarodni perutninski kongres in prvi v Združenih državah. Mesto je zelo zaposleno s pripravami 12.000 privatnih hiš zraven številnih hotelov bo pomagalo rešiti problem prenočitve, kajti 1 milijon posetnikov se pričakuje skozi dotične dni. Zastopana bo federalna vlada, vse države Unije, 25 tujih držav, na stotine perutninskih organizacij ter posamezni takozvani kokošji baroni.

Tu pa ne boste videli le kure vseh mogočih vrst, ampak drugo najrazličnejšo domačo perutnino, nekatero izredne in redke lepote. Tu boste videli kuro, ki je gnesla v enem letu 360 jajc, in drugo, ki je gnesla samo eno jajce. Nadalje boste videli koklja jajca drobne, kot leščniki in debel,

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:	
Za \$ 2.30	Din. 1-0
\$ 4.50	Din. 250
\$ 6.00	Din. 300
\$10.25	Din. 500
\$20.—	Din. 1000
\$30.—	Din. 2000
V Italijo:	
Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 20.—	Lir 500
\$ 37.—	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot opozarjamo, bodite v stiski ali lih, dovoljemo se boljše pogaja.

NUJNA NAKAZILA IZVEMŠI ŠJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

kot majhne buče. In še mnogo drugih zanimivih in podučnih stvari.

Nazaj v pittsburghski raj. — Ravno med pisanjem teh vrstic mi pride v roke pismo, ali to pot ne od nezne roke Evine lečerke, kar sem precej opazil po krepki naslovni pisavi. Rojak mi piše, da mu je zelo ugajalo, ko sem pred nekaj tedni slavospev napisal o Pittsburghu z njegovimi romantičnimi hribi in griči.

— Bival sem več ali manj časa v teku 30 let — tako pravi — v raznih mestih, v Chicagu, v Clevelandu, v Detroitu, Bostonu, Philadelphiji, Denverju, St. Louisu, in še drugje, ali prvo moje bivališče je bil Pittsburgh. Zategadelj me je vselej in od povsod vlekle z neko neodolljivo silo in magnetno močjo nazaj v to mesto, vzljeto temu, da sem našel ponekod prelnosti in ugodnosti, ki sem jih pogrešal tu.

In tako se zgodi skoro z vsakim, ki mu je usoda namenila v tej deželi Pittsburgh za prvo domovanje a gre srečo poskusit drugam. Prelep je izrek: "Home, sweet Home," isto tako je tudi: "Pittsburgh, sweet Pittsburgh!"

Pozdrav!

IZ OBUPA V SMRT

Te dni je soboslikar Franc Jeeenovce z Viča v strašnih okoliščinah izvršil samomor. Jeeenovce je že v otroških letih izgubil starše in je mladost preživel v največji bedi in zapuščenosti. Ko je odrasel šolse je nekaj časa ničel soboslikarstvo a se je ni izučil, pač pa se je z delom v tej stroki skušal skromno preživljati. A zaslužek je bil majhen, težko se je boril od dneva do dneva, pa ni čuda, da je obupal nad življenjem. Zadnji čas je mnogo popival, bil je neprestano ožjen in večkrat je dejal, da si bo končal življenje. Zvečer so ga znanci srečali v nekaterih

gostilnah po Viču, okrog polnoči pa je odšel na železniško progo in se vrgel po vsej verjetnosti pod tovorni vlak, ki je prihajal iz Trsta. Okrog 5.30 zjutri razmesarjeno truplo našli na progi. Na kraj obupnega dejanja je prišla policija komisijska, v kateri sta bila zdravstveni svetnik dr. Lazar in državni uradnik Kek. Na odredbo komisije so truplo prepeljali v viško mrtvašnico.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj; KADAR hočete poslati denar v stari kraj; se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnjava Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":
216 West 18th Street
New York, N. Y.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE

Slovensko-Amerikanski Kalendar ZA 1939

Cena Kalendarja je: 50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

(Lahko pošljite vsoto v poštah znamkah po 2 oziroma po 3 cente)

Zlato iz kamnov

V nekem parku v Chicagu je policijska patrulja pred nekoliko dnevi opazila moža, ženo in 4-letno deklico, ki so ležali tesno drug ob drugem na tleh in spali. Pod glavami je imela bedna družina vreče in v vrečah so bili kamni, kakor so policisti ugotovili. Spravili so jo do najbližje policijske stаницe, kajti prenočevati v tem parku ni dovoljeno.

Na policiji je mož povedal, kaj je s tistimi kamni, ki so jih imeli v vrečah pod glavo in od katerih se niso hoteli ločiti. McDermott, kakor se je mož imenoval, je bil odšel z ženo in otrokom, da bi poskusil svojo srečo kot iskalec zlata. Našel je končno, kar je smatral za zlato žilo, in odpravil se je domov, da bi dal kamne, ki jih je odlomil, preiskati. Po poti mu je zmanjkalo vsega, z velikim trudom so si morali naberečiti, kar so potrebovali za življenje, kajti kamnov ni hotel vzeti nihče v plačilo. Policisti, ki so slišali to zgodbo, so priredili zbirko med seboj in so McDermottu tako pomagali, da je prišel do zavoda, kjer je dal svojo najdbo lahko preiskati. Lahko si mislimo, da je bil nad vse vesel, ko so tam ugotovili, da je v kamnu izredno visok odstotek zlata. Zemeljšiče, ki si ga je iskalec zlata zagotovil, je vredno najmanj 200.000 dolarjev.

Peter Zgaga

NEWYORSKA

To resnično zgodbo naj po sebnostno dobro prečitajo in si vtisnejev spomin tisti naši rojak ki nameravajo obiskati leto ali prihodnje leto svetovno razstavo.

Pred leti me je obiskal uredništvo skofjeloski rojak, kterege nisem osebnostno poznal, pač sem bil pa sošolec njegovega brata v domovini.

— Frank, — tako ga bom imenoval, — dasi ni to njegovo pravo ime, — je preživel kakšnih petindvajset let na Zgodu, osamosvojil se je, poročil in ima zdaj veliko podjetje v prijaznem zapadnem mestu Po obnašanju in govorici je pravi ameriški biznismen.

V stari kraj se je bil odpravil obiskat sorodnike in se je ob povratku pri meni ustavil. Večer sva prežvela v prijetnem kranjdanju in določila sestanek za prihodnji dan. V New Yorku je nameraval ostati tri ali štiri dni ter si prece natančno ogledati zanimivost vele mesta.

Naslednjega dne pozvonil je navsezgodaj telefon. Klical me je Frank, če imam takole od devetih že vsaj pol ure časa da se dobiva na tem in tem v galu in da namerava ob polenajstih odpotovati z letalom proti Zapadu.

Govoril je precej zmedeno in ko je zaprl telefon, sem začel ugibati o nenadni izpremembi.

Ob devetih sem se za eno urc odtrgal od dela in se odpravil na dogovorjen prostor, kjer me je že čakal Frank, ki pa ni bil večerajšnjemu Franku prav nič podoben. Rdečica mu je bila izginila z lice, v obraz je bil sivkast, oči vdrtle, govoril je zamolklo in brez zveze in roke so se mu narhalo tresle.

— Kaj je, za božjo voljo! — ga vprašam. — Ali si dobil telegram, da je kdo umrl? Kaj se je zgodilo?

— Stopiva kam, da bova na samem, — je jecjal in me vlekel proti zaduhli krcini ter se pri tem boječe oziral naokrog.

Sedla sva v teman kot, in Frank je začel:

— Če boš kaj bral, — v popoldanskih listih bo že, — me nikar ne smatraj za roparja ali tatu. Ničesar nisem ugradel, nikogar oropal, navzile sem sem pa kriv. Samo dva dni časa potrebujem, pa bom jaz sam razjasnil stvar in bom mogoče še nagrado dobil. Čitaj Pomolil mi je izrezek iz časopisa, da je bil ukraden ali izgubljen ženski nakit, vreden najmanj stotisoč dolarjev. Trideset demantov, rubinov, smaraglov, vdelenih in platin.

— No, in? — ga vprašam.

— Tukaj pri sebi imam tisto stvar. Povsem slučajno sem dobil — sinoči v hotelu.

Govoril je brez zveze in se nenehoma oziral proti vratom. Pravzaprav kupil sem... od človeka, ki me je po govorici spoznal, da sem z Westa. Kje je on dobil, me ne briga. Doma imam prijatelja, zlatarja... Lahko mu zaupam... On bo prečnil. Potem ti bom brzojavil, da daj v "Times", da lahko dobi nakit nazaj... proti nagradi, seveda... Dvajset tisoč bom zahteval.

— Čakaj, — ga prekinem, koliko si dal za tisto reč?

— Vse, kar sem imel cash. Drugo imam v čekih. Dal sem triinosemdeset dolarjev petdeset centov.

Naglo se je poslovil, kajti ob polenajstih je moral biti na aerodromu v Newarku.

Po dveh dneh dobim od nje ga brzojavko:

"Plačal sem triinosemdeset dolarjev petdeset centov preveč."

VOLJE JE TREBA...

Senatni odbor za vzgojo in delo skuša dognati, kakšnega mnenja je javnost o predlaganih amendmentih k Wagnerjevi postavi.

V ta namen je zaslišal že precej odličnih in vplivnih mož, in prejšnjo sredo je bil na vrsti znani delavski voditelj Hillman.

Hillman je opozoril senatorje, da bi amendmenti, pa če so očividno reakcionarni ali pa "dobro mišljeni", le poostri-li oziroma poslabšali položaj v industriji.

Pri tej priliki ga je vprašal senator Ellender, če bi se Ameriška delavska federacija in Lewisov Kongres ne mogla v teku osmih mesecev sporazumeti, ako bi obe stranki zares hoteli napraviti konec bratomornemu sporu.

Hillmanov odgovor bi bilo treba na velikih plakatih nabiti na vrata vsake ameriške tovarne:

— Če bi imeli člani obeh velikih delavskih organizacij v tej stvari kaj besede, bi kot en mož glasovali za mir, in sporazum bi bil dosežen prej kot v šestih mesecih.

To je beseda vseh besed! S trdno voljo je mogoče najti pot do cilja. Kapitalisti se že predolgo smejo v pest. Delavstvo se ravsa in kavsa med seboj, oni imajo pa dobiček od tega.

SLOVAKI SE PREBUJAJO

Spocetka je vse kazalo, da goje Nemci posebne simpatije napram Slovacom. Niso jih podjarmili tako kot so Čehe in Moravce, pač so jim pa dali celo nekakšno republiko, po kateri so Slovaki že od nekdanj stremeli. Slovaki so bili silno ponosni, češ, zdaj smo zavezniki Nemcev in bomo polagoma zagospodovali Čehom.

Pa so se hudo zmotili in zdaj so se jim začele odpirati oči.

V namenu, da se prikupijo Nemcem, so jih začeli v vsemu posnemati. Vso svojo mržnjo so naperili proti Čehom in proti Židom. Židom so zaplenili posestva in jih izgnali iz dežele. Židovska posestva pa niso ostala njihova last, ampak so jih enostavno pograbilili Nemci.

Slovaki so pozdravili Nemce, misleč, da jim prinašajo svobodo. Toda prinesli so jim suženjstvo.

"Osvooboditelji" od dne do dne bolj zatirajo slovaški narod. V doglednem času se Slovacom v samostojni republikli ne bo prav nič boljše godilo, kot se godi Čehom pod protektoratom.

SE IMATE PRILOŽNOST NAROČITI TE ZANIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIRK SE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VREDNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja

SEST KNJIG

1. Kalendar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda Spisal DR. JOS. MAL
3. Zivljenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM" Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave Spisala MARIJA AHACIO
6. Ura čebčenja

VSEH SEŠT KNJIG za \$1.35

Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

S POTI PO BOLGARIJI

Vožnja iz Sofije v Plovdiv... kratka dnevna zgodba o potovanju po Bolgariji.

1876 turški bašibozniki... nadaljevanje zgodbe o potovanju po Bolgariji.

je bil na razpolago do večera... nadaljevanje zgodbe o potovanju po Bolgariji.

Toda - glej, železna cesta... nadaljevanje zgodbe o potovanju po Bolgariji.

Tisti večer sem si ga ogledal... nadaljevanje zgodbe o potovanju po Bolgariji.

Sam cesar Trajan, ki o njem... nadaljevanje zgodbe o potovanju po Bolgariji.

No, naposled se le večeri... nadaljevanje zgodbe o potovanju po Bolgariji.

Drugega dne sem poiskal v... nadaljevanje zgodbe o potovanju po Bolgariji.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Poljski obrambni trikot

Pred kratkim je obiskal Poljsko belgijski vojaški strokovnjak Robert Lenuin...

mestov, ki bi prenesli večjo težo... nadaljevanje članka o poljski obrambi.

Poljska je v morju narodov... nadaljevanje članka o poljski obrambi.

Vojno industrijo je Poljska v glavnem razmestila ob vzhodni meji... nadaljevanje članka o poljski obrambi.

vojno industrijo prenese bolj... nadaljevanje članka o poljski obrambi.

številu strokovnjakov, a tudi večje rezerve surovin še manj kajo...

PURPURNO ZLATO

Zlato je zlatorumen, kakor vsi vemo, drugače bi ne govorili o "rumeni kovini"...

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod - Narodne pravljice in pripovedke... X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko...

259 strani... \$1.20

Društva, ki nameravajo prirediti dramatične prireditve, opozarjamo na:

IGRE

Table listing plays and their prices, including titles like 'Edda', 'Marta', 'Prepeluh'.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 ST., NEW YORK

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Polje naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino...

Table listing agents for 'GLAS NARODA' in various states like California, Colorado, Indiana, etc.

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI - Tolminske novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda...

Cena \$1.50

Naročite pri:

Knjigarni Glas Naroda

216 W. 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegal v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem...

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. - Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja...

Cena \$1.50

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

72

"Sedaj mi moraš vse povedati, Senta."

Senta mu prikima in se mu izpove vsega; ničesar mu ne zamolči, samo ne govori o občutku, ki ga ji je vtilil Henrik in ki je spal v njej samo kot slutnja, odkar ji je Henrik rekel, da bo nekega dne pripeljal v svojo hišo ženo, za katero je določil sobe njene matere. Tega tudi svojemu očetu ni mogla povedati, kajti ta skrivnost je bila za njo še prenova in nerazumljiva.

Ko Senta svojemu očetu naznani svojo nenavadno zaroko s Henrikom, molči in ga boječe gleda.

Oče pa je stisnil pesti, ko je slišal, kako nesramno se je proti njej obnašal Dorneck. In tedaj drubne iz njega:

"Nesramni lopov! Takoj se bom odpeljal k njemu in ga bom poklical na odgovor. Meni in tebi mora dati zaščeno!"

Senta pa ga prime za roko.

"To prepusti Henrik, da ž njim obračuna, oče; premisljen je in miren in bo našel pravo pot. Med teboj in Dorneckom bi moglo priti še do dv oboja. Prepričana pa sem, hvala Bogu, da Henrik ne bo nikdar privolil v kak dvoboj in sem vsled tega popolnoma mirna. Z dvobojem pa tudi na svetu ni mogoče ničesar doseči. Neumna sem bila, ker sem mu preveč zaupala, toda večjega greha si nisem napravila. Prosim te, pusti vse, kakor je; Henrik bo vse najbolje uredil."

Oče težko diha.

"Imaš prav, Senta, toda vseeno bi rad Dornecka za njegovo drzno nestramnost vdaril v obraz. Henrik pa mu ne bo poplačal, o tem sem prepričan in moram biti s tem zadovoljen. O, Senta, Henrik je tako dober in čeden fant, samo ko bi to hotela dobro razumeti."

"Saj že razumem oče"

"Vreden je, da je ljubljen prav od srca."

"Da, tisočkrat, da! In naučila se ga bom ljubiti, boji samo pomirjen," pravi z nenavadno žarečimi očmi.

Oče jo negotov pogleda in premišlja, nato pa se zelo odločno vzravna.

"Pomagaj ti bom ljubiti, Senta. Izpovedala si se mi, kar ti je bilo zelo težko. Ne maram, da bi bil vsled tega osramočen in se ti hočem tudi jaz izpovedati. To izpoved ti bo Henrik pokazal še v lepši luči; tudi ti moraš sedaj vse vedeti, da ga boš tem bolj poznala. Sicer bo na mene hud, da bom govoril o tem, kar je storil za naju toda čutim, da se mora to sedaj zgoditi in sedaj se ne smem ozirati niti na svoj, niti na tvoj ponos."

Senta ga nemirno pogleda.

"Kaj pa bom morala slišati, oče? Zdi se mi, da je ravno danes dan, ki mi je p rinesel vsa neljuba presenečenja."

Oče si z roko potegne preko čela.

"Posebno veselo presenečenje ne bo, toda vso Henrikovo velikost in dobroto se še boš spoznala, ko ti bom vse povedal. Poslušaj, Senta, če po dolgi odsotnosti nisi kot sirota stopila v hišo svojega očeta, se imaš zahvaliti samo Henriku."

Senta zelo prebledi in ga prestrašena pogleda.

Oče prime njeno roko in ji pove vse, kar se je zgodilo na dan družbe, kako ga je Henrik obvaroval samomora in mu je ustvaril novo možnost za življenje. Pove ji tudi, da je Henrik vse to storil iz hvaležnosti do njene matere, ker mu je p odarila nekoliko svoje p rijazonosti in dobrote.

"Takrat te še ni poznal in ljubil, Senta, v resnici je bila samo velika hvaležnost do tvoje matere. In človek, ki tako čuti, mora biti p lemenit in dobrončen. Mogoče bo to tebi pripomoglo, da se ga boš navadila ljubiti. Sedaj pa ti hočem povedati, kako je bila ta hiša urejena. Vse je napravil Henrik, ničesar se nisem smel dotakniti, ničesar določiti in ti o vsem tem nisem smel ničesar povedati. Hotel te je samo z vsem presenečiti in je bil zelo vesel, da sva dobila prijazno stanovanje. In zaklinjal me je, da ti o tem ne smem ničesar povedati, ker ni hotel, da bi se čutila osramočeno. In vse to, Senta, je napravil samo iz ljubezni do tebe, to vem sedaj. Nežno in taktično ti je p ribranil, da se nisi počutila osramočena. Tudi Francu je strogo naročil, da ti o tem ničesar ne pove. In na mene bo prav gotovo zelo hud, ker sem ti sedaj vse povedal. Toda popolnoma ga moraš poznati, Senta, in čutili, kako te obdaja s svojo ljubeznijo in skrbjo. To je velika sreča za ženo, Senta in tega ne podcenjuj."

Kot okamenela poslušala Senta vse to in vse valovi v njeni notranjosti in ko oče sklonča, položi svoje roke na mi zo in v njih zakrije svoj obraz. Vroč val sreče se razlije čez njo, da jo tako goreče ljubi, kateremu ni mogla samo podariti svoje ljubezni, temveč tudi občudovanje. Oče ginjen boža njene lase; ne slutit, kaj se godi v njenem srcu, misli si samo, da je le vznemirjena in si pravi, da je napravil prav, da ji je vse povedal in pojasnil. Senta se ga nato oklene okoli vratu.

"Ubogi oče! Ubogi, ljubi oče, vse to je tako težko, pa vendar čudovito! Moj Bog, kako zelo me mora ljubiti in kako mu moram biti za to hvaležna! Prosim te, dovoli mi, da grem v svojo sobo; moram biti sama, moram še vse premisliti in prav razumeti. Oh, oče, tako srečna morem biti, pa si vendar ne upam tega misliti. Prosim te, pusti me samo!"

Očeta poljubi, nato pa naglo odide. Globoko ginjena re v svoji sobi zlekne na divan in se prepusti nasprotujočim si občutkom, ki so prevevali njeno srce. Sedaj šele, ko je sama, pride na jasno glade vsega, kar je ta dan doživela. To je bil veliki strah, ki jo je prevzel, ko jo je Hans Dorneck v nebrzdani strasti pritisnil k sebi in jo je s koro zadušil s svojimi poljubi. Henriku je povedala resnico, da bi bila najraje Dornecka vdarila v obraz, samo ko bi imela proste roke.

Rusija v španski državljanski vojni

Neki A. M. objavlja v pariškem "Tempu" po podatkih generala Krivickega v ameriški reviji "The Saturday Evening Post" pregled ruske udeležbe in vloge v španski državljanski vojni, h čemur pa iz previdnosti priporinja, da se o popolni zanesljivosti objavljenih podatkov ne more govoriti. Posnemamo nekaj zanimivosti po navedenem viru.

Krivicke, bivši sovjetski general, ki je ob izbruhu španske državljanske vojne vodil rusko informativno službo iz zapadne Evrope s sedežem v Haagu, obeležuje najprej Stalinovo zunanjo politiko, kot "politiko strahu pred morebitno izolacijo," pri čemer opozarja na nekdanje Stalinove napore za sporazum z obema zapadnima demokracijama, ne da bi se zaradi njih povsem odpovedal možnostim sporazuma z Nemčijo. V Španiji je nameraval Stalin utrditi pozicijo, ki bi mu dovoljevala to igro na obe strani.

Zanimivo pa je, po sodbi Krivickega, da se Stalin v zadevo Španije nikdar ni vrgel z isto odločnostjo kakor Italija in Nemčija. Dne 28. avgusta 1936 — toda sredi španske državljanske vojne — je Stalin dal objaviti dekret, ki prepoveduje sleherni izvoz orožja in municije v Španijo. Šele nekaj tednov nato se je na seji Politbiroja odkrito izrekel za vmeševanje v špansko državljansko vojno s takojšnjo pomočjo republikancem. Toda še tedaj je Stalin iz strahu pred komplikacijami priporočil največjo previdnost in je vsem glavnim agentom naročil, naj ne silijo preveč v bojne linije. Zanimivo je nadalje, da je za zalaganje z orožjem dal ustanoviti povsem zaseben sindikat, ki je moral prevzeti blago takoj plačati v denarju, prevzale pa so ga samo španske ladje. Pač pa so istočasno razni ruski agenti po Evropi nakupovali orožje za Španijo v raznih evropskih državah.

V načrtu je bilo, da se vse dobave ruskega orožja izvrše preko francoskega ozemlja, zaradi opreznosti francoskih oblasti pa se je bilo treba posluževati drugih poti, ker je večkrat uspelo s sodelovanjem nekaterih južnoameriških diplomatskih in konzularnih zastopnikov. Ruske ladje so tako večkrat plule pod tujimi zastavami. Prve pošiljke orožja so po zatrijevanju Krivickega prišle v Španijo šele sredi oktobra 1936. Tako zvana "mednarodna brigada", ki so

jo sestavljali izključno komunisti je nastopila tik pred Francovim prihodom pred Madrid. V njej ni bilo niti enega Rusu, čeprav je štela okoli 15.000 vojakov, od katerih jih je najmanj 500 prišlo iz Rusije. Vodstvo nad to brigado in vse tehnične posle pa je opravljalo samo sovjetsko vojaštvo, v celoti okoli 2000 oficirjev. Vsi ti pa so bili ves čas po večini v ozadju, z izjemo pilotov letal in tankov. Vodstvo vseh teh čet je bilo izročeno generalu Bercinu, v Kataloniji pa generalu Akulovu.

ŠTORKLJE IZ VALIANCE

V Griebenu v Nemčiji se je zadelo neka štorčja ob vod visoke napetosti in jo je elektrika usmrtila. Več dni je čepel potem samec na gnezdu in čakal, da se samica vrne, čeprav je bil od gladi že skoraj brez moči. Na zadnja so se zaroda usmilili vasčani. Navzlic temu, da se je samec branil na vso moč, so pobrali jajca iz gnezda in jih položili v valilni stroj neke perutninske farme, kjer so se mlade štorčje izvale skupaj z račkami. Eksperiment, prvi svoje vrste, je uspel popolnoma in sedaj pita "rednik" male živali namesto s črvi s koščki surovega govejega mesa.

OLJSKA GORA V NEVARNOSTI

Britsko kolonialno ministrstvo sporoča, da je Oljska gora v nevarnosti, da jo pokrijejo stavbe. Slavni hrib je popolnoma v zasebni lasti, tako da oblasti spričo nezadržanega gradbenega gibanja v Jeruzalemu nimajo možnosti, da bi trajno zavirale gradnjo novih hiš na Oljski gori. Kolonialno ministrstvo predlaga, naj bi se osnoval trust, ki bi Oljsko goro kupil in jo proglasil za narodno last. Če se bo to zgodilo, bodo znova nasadili oljke na njej in ostala bo za vedno romanski kraj krščanstva. Ta čas imajo oljke na Oljski gori samo na vrtu Getzemanu, ki pripada že 250 let franciškemu. Ti so tam zgradili tudi novo, veliko cerkev.

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence

sastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

- Velik pregleden zemljevid JUGOSLAVIJE**
(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—
- Manjši zemljevid JUGOSLAVIJE** stane 25c
- Zemljevid jugoslovanških BANOVIN** stane 25c
- Zemljevid CELEGA SVETA**
Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c
- SLOVENIC PUBLISHING CO.**
216 West 18th Street
New York

ZGODOVINSKI ROMANI SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

- PO POSEBNI CENI**
- KRIZARJI**
I. in II. zvezek, broš. . . \$3.75
  - MALI VITEZ**
Vezano \$3.25
  - POTOP**
I. in II. zvezek, broš. . . \$3.50
  - QUO VADIS**
I. in II. zvezek, broš. . . \$3.—
  - ZA KRUHOM**
Broširano . . . 25c
  - Z OGNJEM IN MECEM**
Mehko vezano \$2.—
- (Poštino plačamo mi.)

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York

S poti po Bolgariji

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Prava geološka zastavica je vprašanje, kako je na tej ravni nastalo ali zaostalo teh petero "tepet", ki so vtisnili Plovdivu in okolici tolikaj značilne poteze. Toda okrog njihovih prastarih skal morda ostanka nekdanjega vmesnega gorovja med Rodopi in Balkanom, se oklepa vsa zgodovina tega, danes cvetočega mesta, ki šteje že nad 100.000 prebivalcev. Sem polagajo del častitljivih legend o pravljicnem grškem pevcu Orfeju, čigar lira je s svojimi zvoki očarala samo prido — onega Orfeja, ki je začetnik orfijskega kulta in mistične poezije. Njegov učenc Eumopel je dal temu trakijskemu selišču prvo znano ime (Eumolpia). Med temi skalnatimi griči je Filip II., kralj macedonski, naselil tisoče kaznjencev, tu je v rimski cesarski dobi gradil se danes delno ohranjeno trdnjavo cesar-filozof Mark Avrelija, čigar samogovori so nam tolikokrat vir meditacije in tolažbe. Tu so bile po ukazu cesarja Caracalle trakijske aleksandrijske igre v spomin na Aleksandra Velikega. V tretjem stoletju se Goti pomorili na tem mestu 100.000 ljudi. Mesto, ki ima tri akropole, je s svojo okolico obsežna nekropola, kjer pogosto odkrivajo trakijske, grške,

rimске in bizantinske grobove. Okoli teh "tepet" je nekoč hodil zanišljeni vodja križarjev Godefroy de Baillon, v njihovi senci je prežival šest mesecev Friderik Rdečebraček.

Kakšne sence preteklosti se oklepajo mesta, ki je v današnji Bolgariji drugo po pomenu in velikosti!

Nekdanje glavno mesto vzhodne Rumunije, ki je bilo bolgarsko še v srednjeveškem carstvu Simeona Velikega, in ki ga je otomanska sužnjost za dolge vekove osiromašilo. Tu se je jela prebujati delno pod vplivom francoske revolucije in ob sodelovanju dubrovniških kolonistov, ki so delovali tudi v Plovdivu, bolgarska narodna zavest. Plovdiv, ki je prvi slavil praznik sv. Cirila in Metoda, se je obračal zoper dvojno suženjstvo: turško, ki je bilo bolj fizično in politično, in grško, ki je zaslužilo preko cerkve duha in z "grekizacijo" oviralo razvoj avtohtone bolgarske kulture. V Plovdivu so bili pred šestdesetimi leti kulturno višje kakor v Sofiji, a danes gledajo malce ljubo sumno na centralizirajoči kulturni vpliv bolgarske prestolnice in obujajo program regionalizma.

Slovenski popotnik se v tem mestu kajpak spominja profsorskega profila Antona Bezzenka, pisca knjige o Srbiji in Bolgariji, ki smo jo prebrali še v ljudski šoli in si obujali prvo nostalgijo za daljnimi

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Mesece

- AVGUSTA**
- 1. avgusta: Europa v Bremen
  - 2. avgusta: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, New York v Hamburg
  - 5. avgusta: Conte di Savoia v Genoa
  - 8. Ile de France v Havre
  - 9. Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
  - 11. avgusta: Bremen v Bremen
  - 12. avgusta: Hex v Genoa
  - 15. avgusta: New Amsterdam v Bolougne
  - 16. avgusta: Deutschland v Hamburg, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
  - 19. avgusta: Champlain v Havre
  - 22. avgusta: Europa v Bremen, Vulcania v Trst
  - 23. avgusta: Hamburg v Hamburg, Queen Mary v Cherbourg
  - 24. avgusta: Ile de France v Havre
  - 26. avgusta: Mauretania v Cherbourg
  - 29. avgusta: Bremen v Bremen
  - 30. avgusta: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg

Rodopi in za reko Marico, ki nam je v duhu toplo zašumela, ko smo za časa balkanske vojne poslušali z gramofonskih plošč himno "Šumi Marica." Sprehodi po plovdivskih ulicah pričajo, da je mesto docela prebolelo potres leta 1928 in da se vzhle neobilnim sredstvom neuglano modernizira, zapušča joč nekje v stranskih ulicah pod svojimi "tepeti" sledove romantičnega Plovdiva z njegovo vzhodnorumelijsko, turško in še starejšo fiziognomijo. V Trgovski ulici me je presenetilo nenavadno število advokatskih pi-arn. Med njimi je tudi organizator Bolgarsko-jugoslov. društva dr. Nikola Baltov, ki me je sprejel s prijateljsko pozornostjo. Zvečer, ko so se nekje nad starim Hemsom dolgo in trdovratno utrinjali bliski in osvetljevali s fantastično lučjo plovdivske akropole in kameniti relief mirnega mesta, smo se sestali na Buzardžiku z njim, z Vičo Ivanovom, s Sevastianom Minkovskim in z drugimi prijatelji. Nevihta se je podila nad trakijskimi polji in brzela od Črnega morja v balkanske gore, toda Plovdivu ni naklonila milosti dežja. Poslala mu je samo h ladni veter, ki nam je pihal v obraz na terasi, kjer smo pokopavali tropsko vroči dan in dvigali čaše vina v slavo tega mesta, ki se je zvalo Philippopolis po Filipu, kralju macedonskem in ki je danes eno izmed središč slovenske Bolgarije.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK